

© AVEVE VEEVOEDING

RESULTAATGERICHT VOEDEREN

Varkenshouders hebben vandaag ware ondernemerscapaciteiten nodig om hun bedrijf op een rendabele manier te runnen. Ze worden geconfronteerd met beperkingen, maar ook met uitdagingen. Voederen op maat hoort daar zeker bij. – *Anne Vandenbosch*

Tijdens de komende Agridagen in Geel (22-24 februari, www.agridagen.be) is het centrale thema 'Grensverleggend ondernemen en energie'. Dagelijks wordt er, voor respectievelijk de pluimvee-, varkens- en rundveesector, een seminarie gehouden rond dat thema. De werkgroep varkenshouderij werkte een uitgebreide sectorvisie uit. Hieruit blijkt dat er vandaag van de varkenshouder verwacht wordt dat hij een ondernemer is die de verschillende facetten van deze intensieve sector beheerst. Hij moet niet alleen kennis hebben van de

tiekost en organisatie van zijn bedrijf én oog hebben voor het maatschappelijk draagvlak van zijn activiteiten.

In een gesprek met *Dirk Van Thielen* en *Koen Nackaerts*, respectievelijk divisiedirecteur en manager varkens en veehouderijproducten bij Aveve Veevoeding, bekijken we enkele van deze aspecten. De productiekost kan je immers verlagen door resultaatgericht te voederen.

Grensverleggend ondernemen

"Grenzen verleggen, kan je op verschillende manieren interpreteren", start Koen. "Elk bedrijf en elke bedrijfsleider heeft zijn eigen grenzen. Maar je kan dit ook ruimer interpreteren door verder te kijken dan bijvoorbeeld de inlandse en zelfs Duitse markt. Met andere woorden, je moet klaar zijn voor andere markten dan diegene waar je momenteel aan levert."

"De varkenshouderij werkt vandaag in een erg concurrentiële omgeving. De rentabiliteit is beperkt", vult Dirk aan. "Puur macro-economisch bekeken, blijkt dat er door de toenemende wereldbevolking zeker voldoende vraag is naar vlees. Vanuit dit

gegeven kunnen we stellen dat er voor bedrijven die goed gestructureerd zijn, een goede organisatie hebben en prima technische resultaten behalen, voldoende toekomstperspectief bestaat. Maar enkel de beste bedrijfsleiders zullen overblijven. Dit zijn diegenen die hun grenzen opschuiven in de goede richting."

Financieel plan is cruciaal

"Waar het in het verleden voldoende was om goede technische resultaten te behalen om winstgevend te zijn, is dat vandaag niet meer het geval", gaat Koen verder. "Goede technische prestaties zijn een voorwaarde, maar geen garantie op succes! Heel wat bijkomende factoren spelen vandaag een belangrijke rol. Varkenshouders die succesvol willen ondernemen, zullen hun bedrijf op een professionele manier moeten uitbouwen en runnen. Je kan niet meer – zoals vroeger – enkel op het zogenaamde buikgevoel rekenen. Elk varkensbedrijf zou moeten beschikken over een businessplan voor de komende 20 à 25 jaar. Hoe wil ik mijn bedrijf uitbouwen? Hoe ga ik dat financieren? Welk type varken streef ik na?"

.....
Elk varkensbedrijf zou moeten beschikken over een businessplan voor de komende 20 à 25 jaar.
.....

genetica en gezondheid van zijn dieren, maar ook inzicht hebben in de financiering (kapitaal en risicobeheersing), de produc-

Voor welke markt moet ik produceren? Vooral wat het financieringsaspect betreft, zagen we dat er in het recente verleden toch wel wat fouten gebeurden...”
“Je moet zorgen voor een solide financiële structuur”, bevestigt Dirk. “Het aandeel eigen vermogen moet zeker 25% bedragen. Daarnaast moet je samen met je bank bekijken hoe de investering best gefinancierd kan worden. Om een financieel plan op te maken, moet je een duidelijk beeld hebben van de vaste kosten per zeug en/of per vleesvarken per jaar. Enkel op die manier kom je te weten welke brutomarge per zeug per jaar (inkomsten biggenverkoop min voederkosten zeug en biggen) en per vleesvarken (inkomsten vleesvarken min big min voederkosten) er moeten gehaald worden om de vaste kosten te betalen en een arbeidsinkomen te realiseren. Vervolgens is een continue opvolging van deze brutomarges noodzakelijk om tijdig te kunnen bijsturen.”

Voederen op maat

De voederkost speelt een belangrijke rol in de brutomarge. Als varkenshouder is het dus noodzakelijk om hier een duidelijke kijk op te hebben. Volgens Dirk en Koen kan je door resultaatgericht te voederen zowel uitstekende technische resultaten behalen

eerste kilo's van je varkens, ze dragen dit voordeel mee voor de rest van hun leven. In latere fases is de behoefte lager en kan dus bespaard worden op voederkosten. Ook bij de zeugen moet je zeker meerdere voeders gebruiken: ze hebben immers andere behoeften naargelang het stadium van hun cyclus. Op het einde van de dracht hebben zeugen andere behoeften dan bij het begin. Jonge zeugen hebben andere behoeften dan oudere zeugen. En rond het werpen wijzigt de behoefte dagelijks. Wanneer je fasevoeding wil toepassen, moet je echter vooraf opnieuw stilstaan bij je bedrijfsvoering en je doelstellingen. Welk type varken wil ik produceren? Wat is de gezondheids-toestand op mijn bedrijf? Zal ik barmen en zeugen apart afmesten? Daarnaast zijn de maatschappelijke omstandigheden vandaag ook anders dan vroeger. Het inzetten van antimicrobiële voederbespaarders en ook het (standaard)gebruik van preventieve antibiotica wordt niet meer aanvaard. Deze stoffen maskeerden heel wat ongunstige omstandigheden op het bedrijf en die komen nu aan de oppervlakte. Ook de stalinrichting – bijvoorbeeld het type voederbak – speelt een rol bij de voederkeuze. Dit alles betekent dat je moet voederen op maat van je bedrijf. Doel is om bij elke diersoort zo goed en goedkoop

nieuwe voederlijnen die daaraan tegemoetkomen. In 2010 hebben we het gamma zeugenvoeders al vernieuwd en verruimd, vorig jaar lanceerden we onze nieuwe biggenlijnen en dit jaar volgen de voeders voor de vleesvarkens.”

Koen duidt dit met een voorbeeld: “Aveve Veevoeding adviseert voor de levensloop van het big 4 aangepaste voeders. Biggen hebben in het kraamhok immers andere behoeften dan bij het spenen en in de groeifase, en ze moeten ten slotte ook voorbereid worden op de afmestfase. Naargelang de bedrijfssituatie beschikken we bovendien over 3 lijnen. Met de 'Opti'-voeders produceren we in optimale omstandigheden de goedkoopste kilo's. De 'Balans'-lijn raden we aan als de gezondheid (bijvoorbeeld rond het spenen) niet optimaal is. In deze voeders gebruiken we goed verteerbare grondstoffen. Het zijn veilige voeders die we gebruiken zonder toe te geven op de prestaties. De 'Premium'-lijn adviseren we op bedrijven waar alles optimaal loopt, maar waar het type varken meer vereist. Zo heeft een big of varken met BN-bloed andere voedervereisten dan bijvoorbeeld een Nederlands type. De varkenshouder kan – samen met zijn voederadviseur – 'spelen' met deze voeder mogelijkheden. Ook voor de vleesvarkens beschikken we vandaag al over 3 fasen en 3 voederlijnen, maar dit jaar worden ze uitgebreid naar 5 voederfasen en 4 lijnen.”

Bijkomende voordelen

Dirk vult aan dat de evolutie naar meer-wekensystemen gemakkelijker toelaat om fasevoeding toe te passen. “Hierbij zitten per afdeling immers dieren van eenzelfde leeftijd en die kan je dus verschillende voeders na elkaar geven. Naast het sanitaire en arbeidstechnische voordeel, is optimaal voederen dus een bijkomend pluspunt.

Door doelgericht te voederen, kan trouwens ook het antibioticagebruik verminderen. Elk bedrijf heeft al eens te kampen met ziekte, bijvoorbeeld met streptokokken. Dankzij dit 'blokkensysteem' kan de varkenshouder dan beslissen om enkel in de speenperiode antibiotica te geven, om nadien over te schakelen naar het veilige Balansvoer – zonder antibiotica – tijdens de groeifase. Curatief gebruik van antibiotica gebeurt trouwens best op een gecontroleerde manier, dus via gemediceerd voeder. Het achterwege laten van preventieve behandelingen en enkel doelgericht behandelen wordt nu immers mogelijk omdat er voeders beschikbaar zijn die voldoende veilig zijn. ■

Koen Nackaerts (links) en Dirk Van Thielen van Aveve Veevoeding zijn ervan overtuigd dat er voor varkensbedrijven die goed gestructureerd zijn, een goede organisatie hebben en prima technische resultaten behalen voldoende toekomstperspectief bestaat.

als de kosten drukken.

Dirk: “Vroeger gebruikte men slechts 2 varkensvoeders tussen een gewicht van 20 kg en afleveren en maar 2 zeugenvoeders. Vandaag moet je die aanpak vergeten. Je moet bijvoorbeeld goed investeren in de

mogelijk op de norm te voederen, met andere woorden: op het juiste moment voor elk varken het juiste voeder inzetten. Deze aanpak is ook voor ons, als voederfirma, en onze adviseurs een uitdaging. Aveve Veevoeding beschikt echter over volledig